

Dolnośląski Ośrodek Doradztwa Rolniczego we Wrocławiu

DODR we Wrocławiu

ul. Zwycięska 12
53-033 Wrocław

www.dodr.pl

Cross compliance w rolnictwie, produkcja rolnicza w zgodzie ze środowiskiem

DOBRA KULTURA ROLNA ZGODNA Z OCHRONĄ ŚRODOWISKA

Dobra Kultura Rolna obowiązuje **wszystkie gospodarstwa rolne** korzystające z płatności bezpośrednich.

Składa się z **norm**, które określone zostały:
w załączniku nr III do rozporządzenia Rady (WE) nr 73/2009r.
(Dz. Urz. UE L 30 z 31.01.2009)
oraz
w rozporządzeniu w sprawie *minimalnych norm*
z dnia 11 marca 2010 r. (Dz. U. z 2010 r. Nr 39, poz. 211)

DOBRA KULTURA ROLNA ZGODNA Z OCHRONĄ ŚRODOWISKA

Obejmuje następujące kwestie:

1. Erozę gleby.
2. Substancję organiczną gleby.
3. Strukturę gleby.
4. Minimalny poziom utrzymania.
5. Ochronę zasobów wodnych i gospodarkę wodną.

2011-11-17

Cross compliance w rolnictwie

Stanisław Leń

EROZJA GLEBY

Erozja gleby jest to proces zmywania, wywiewania lub złobienia wierzchniej warstwy gleby.

Szacuje się, że erozją wodną, powierzchniową zagrożone jest około 30% powierzchni kraju, wąwozową 22%, a wietrzną 11%.

2011-11-17

Cross compliance w rolnictwie

Stanisław Leń

EROZJA GLEBY

Charakter i nasilenie procesów erozyjnych zależy głównie od:
rzeźby terenu,
rodzaju utworu glebowego,
intensywności opadów,
sposobu uprawy gleby,
rodzaju okrywy roślinnej.

EROZJA GLEBY

Ochrona gleby przez zastosowanie odpowiednich środków:

Minimalna pokrywa glebowa.

Minimalne zagospodarowanie terenu odzwierciedlające warunki danego miejsca.

Przeciwdziałanie wkraczaniu niepożądanego rośliności.

EROZJA GLEBY

Normy:

- grunt orny powinien być zajęty przez roślinę uprawną lub być ugorowany,
- co najmniej 40% gruntów orných położonych na *obszarach zagrożonych erozją wodną*, wchodzących w skład gospodarstwa rolnego, należy pozostawić pod okrywą roślinną co najmniej **od dnia 1 grudnia do dnia 15 lutego.**

2011-11-17

Cross compliance w rolnictwie

Stanisław Leń

EROZJA GLEBY

b) Minimalne zagospodarowanie terenu odzwierciedlające warunki danego miejsca

Normy:

Grunty orne położone na stokach o nachyleniu powyżej 2° powinny być wykorzystywane:

- pod uprawę roślin wymagających utrzymywania redlin wzdłuż stoku,
- jako ugór czarny.

Dopuszcza się użytkowanie takich gruntów pod uprawę roślin wieloletnich jeżeli:

- utrzymuje się okrywą roślinną lub ściółkę w międzyrzędziach albo
- prowadzi się uprawę metodą tarasową.

2011-11-17

Cross compliance w rolnictwie

Stanisław Leń

EROZJA GLEBY

c) Przeciwdziałanie wkraczaniu niepożądaney roślinności

Normy:

na gruntach ugorowanych należy prowadzić co najmniej raz w roku **w terminie do 31 lipca** zabiegi uprawowe, zapobiegające występowaniu i rozprzestrzenianiu się chwastów, na łąkach koszenie okrywy roślinnej i jej usunięcie, co najmniej raz w roku **w terminie do dnia 31 lipca**,

2011-11-17

Cross compliance w rolnictwie

Stanisław Leń

EROZJA GLEBY

c) Przeciwdziałanie wkraczaniu niepożądaney roślinności cd.

na pastwiskach wypas zwierząt w okresie wegetacyjnym traw lub koszenie okrywy roślinnej i jej usunięcie, co najmniej raz w roku **w terminie do dnia 31 lipca**,

2011-11-17

Cross compliance w rolnictwie

Stanisław Leń

EROZJA GLEBY

c) Przeciwdziałanie wkraczaniu niepożądanego rośliności cd.
w przypadku łąk i pastwisk zadeklarowanych we wniosku
o przyznanie płatności dla obszarów:

Natura 2000

Ramowa Dyrektywa Wodna

Program Rolnośrodowiskowy

koszenie i usuwanie okrywy roślinnej lub wypas
w zakresie i terminie określonym w przepisach dla ww. działań,

EROZJA GLEBY

c) Przeciwdziałanie wkraczaniu niepożądanego rośliności cd.
w przypadku łąk zadeklarowanych we wniosku o przyznanie
płatności:

z tytułu przedsięwzięć rolnośrodowiskowych i poprawy dobrostanu
zwierząt

koszenie i usuwanie okrywy roślinnej w zakresie i terminie
określonym w przepisach dla ww. działania, lecz nie później niż do
31 października,

EROZJA GLEBY

c) Przeciwdziałanie wkraczaniu niepożądanego rośliności cd.
plantacje zagajników o krótkiej rotacji oraz wieloletnie plantacje trwałe (sady, plantacje roślin jagodowych, szkółki) powinny być utrzymywane w stanie niezachwaszczonym.

Plantacja zagajników powinna być położona:
1,5 m od granicy sąsiedniej działki gruntu, na której założona została taka plantacja lub użytkowanej jako grunt leśny,
3 m od granicy sąsiedniej działki gruntu użytkowanej w inny sposób niż powyżej określony.

SUBSTANCJA ORGANICZNA GLEBY

Zapasy substancji organicznej w glebie maleją na skutek m.in.:
zwiększenia arealu upraw w monokulturze,
zakwaszenia gleb,
zmniejszenia ilości stosowanych nawozów naturalnych,
wzrostu intensyfikacji produkcji roślinnej.

SUBSTANCJA ORGANICZNA GLEBY

Rośliny uprawne można podzielić na 3 grupy:

- **wzbogacające glebę**
wieloletnie rośliny pastewne, motylkowate i ich mieszanki z trawami oraz trawy w uprawie polowej,
- **rośliny o małym ujemnym wpływie na bilans próchnicy lub neutralne**
zboża i oleiste,
- **zubożające glebę**
rośliny okopowe, warzywa korzeniowe i kukurydza.

SUBSTANCJA ORGANICZNA GLEBY

Przykład wyliczenia gospodarki substancją organiczną w płodozmianie:

a) gleba lekka:

żyto - żyto - owies - żyto

$zb.[-0,49]+zb.[-0,49]+zb.[-0,49] zb. [-0,49] = [-1,96]$

Wniosek: w okresie 4 lat wystąpi strata 1,96 t/ha suchej masy organicznej. Uzupełnić ją mogą: 33 tony obornika lub 10 ton przyoranej słomy.

SUBSTANCJA ORGANICZNA GLEBY

b) gleba średnia:

kukurydza-kukurydza-kukurydza-kukurydza
[-1,15]+[-1,15]+[-1,15]+[-1,15] = [4,60] + gnojowica [+0,28]
= - 4,32 t mat. org./ha

Wniosek: w okresie 4 lat wystąpi strata 4,32 t/ha suchej masy organicznej. Uzupełnić ją mogą: 150 ton gnojowicy, lub 55-60 ton obornika.

SUBSTANCJA ORGANICZNA GLEBY

Utrzymywanie poziomów substancji organicznej gleby poprzez:

1. Zmianowanie upraw.
2. Gospodarowanie rżyskiem (ścierniskiem).

SUBSTANCJA ORGANICZNA GLEBY

Zmianowanie upraw

Normy:

ten sam gatunek zbóż (pszenica, żyto, jęczmień, owies) może być uprawiany na tej samej powierzchni w ramach działki ewidencyjnej **nie dłużej niż 3 lata.**

Dopuszcza się uprawę tego samego gatunku zbóż, w 4 i 5 roku, pod warunkiem:

przyorania słomy lub międzyplonów, lub obornika w ilości co najmniej 10 ton na hektar, wymieszania słomy z glebą lub wymieszania międzyplonów z glebą, lub prowadzenie uprawy międzyplonów,

SUBSTANCJA ORGANICZNA GLEBY

1. a) Zmianowanie upraw cd.

złożenia oświadczenia o zamiarze wykonania ww. zabiegu do kierownika BP ARiMR, w terminie do dnia 9 czerwca roku:

- poprzedzającego rok, w którym zamierza wykonać taki zabieg wiosną, lub

-w którym zamierza wykonać taki zabieg jesienią.

W przypadku uprawy gleby w systemie bezorkowym dopuszcza się wykonanie zabiegów takich jak:

wymieszania słomy z glebą lub
wymieszania międzyplonów z glebą lub,
uprawę międzyplonów.

SUBSTANCJA ORGANICZNA GLEBY

b) Gospodarowanie rżyskiem (ścierniskiem)

Normy:

zakazuje się wypalania gruntów rolnych.

2011-11-17

Cross compliance w rolnictwie

Stanisław Leń

SUBSTANCJA ORGANICZNA GLEBY

b) Gospodarowanie rżyskiem (ścierniskiem) cd.

Skoszona trawa, słoma i resztki poźniwne powinny być zbierane lub przyorane.

Dopuszcza się siew bezpośredni międzyplonu, czy też plonu następczego w mulcz.

Podpalenie ścierniska powinno być zgłoszone w biurze powiatowym ARiMR, a także na Policję.

2011-11-17

Cross compliance w rolnictwie

Stanisław Leń

STRUKTURA GLEBY

Utrzymanie struktury gleby poprzez zastosowanie odpowiednich środków.

Należy ograniczyć ilość wykonywanych zabiegów uprawowych do minimum.

Powinny być wykonywane tylko zabiegi konieczne, zapewniające roślinie korzystne warunki do wzrostu i rozwoju.

2011-11-17

Cross compliance w rolnictwie

Stanisław Leń

STRUKTURA GLEBY

Normy:

zabrania się wykonywania zabiegów uprawowych ciężkim sprzętem rolniczym w okresie wysycenia profilu glebowego wodą.

2011-11-17

Cross compliance w rolnictwie

Stanisław Leń

2011-11-17

Cross compliance w rolnictwie

Stanisław Leń

MINIMALNY POZIOM UTRZYMANIA

Zapewnienie minimalnego poziomu utrzymania oraz przeciwdziałanie niszczeniu siedlisk naturalnych poprzez:

Zachowanie charakterystycznych elementów krajobrazu.
Tworzenie i / lub utrzymywanie siedlisk.

2011-11-17

Cross compliance w rolnictwie

Stanisław Leń

MINIMALNY POZIOM UTRZYMANIA

a) Zachowanie charakterystycznych elementów krajobrazu

Zachowane powinny być elementy krajobrazu nieużytkowane rolniczo, a szczególnie zadrzewienia i zakrzewienia śródpolne, oczka wodne.

2011-11-17

Cross compliance w rolnictwie

Stanisław Leń

MINIMALNY POZIOM UTRZYMANIA

a) Zachowanie charakterystycznych elementów krajobrazu cd.

Normy:

Zabrania się niszczenia w obrębie działki rolnej:
drzew będących pomnikami przyrody,
rowów, których szerokość nie przekracza 2 metrów,
oczek wodnych, o łącznej powierzchni mniejszej niż 100 m²
- **wymóg wchodzi w życie od 2011 r.**

2011-11-17

Cross compliance w rolnictwie

Stanisław Leń

MINIMALNY POZIOM UTRZYMANIA

b) Tworzenie i / lub utrzymanie siedlisk

Normy:

Zabrania się niszczenia:

siedlisk roślin i zwierząt objętych ochroną gatunkową,
siedlisk przyrodniczych, położonych na obszarach objętych formami
ochrony przyrody.

2011-11-17

Cross compliance w rolnictwie

Stanisław Leń

MINIMALNY POZIOM UTRZYMANIA

Do obszarów prawnie chronionych należą:
parki narodowe,
rezerваты przyrody,
parki krajobrazowe,
obszary chronionego krajobrazu,
obszary Natura 2000,

2011-11-17

Cross compliance w rolnictwie

Stanisław Leń

MINIMALNY POZIOM UTRZYMANIA

- pomniki przyrody,
- stanowiska dokumentacyjne,
- użytki ekologiczne,
- zespoły przyrodniczo-krajobrazowe,
- ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.

2011-11-17

Cross compliance w rolnictwie

Stanisław Leń

OCHRONA ZASOBÓW WODNYCH I GOSPODARKA WODNA

Normy:

Należy posiadać **pozwolenie wodnoprawne** przy nawadnianiu:

- gruntów rolnych wodą podziemną za pomocą deszczowni lub
- przy poborze wody powierzchniowej lub podziemnej w ilości większej niż **5 m³ na dobę**.

2011-11-17

Cross compliance w rolnictwie

Stanisław Leń

OCHRONA ZASOBÓW WODNYCH I GOSPODARKA WODNA

Polska, jako państwo członkowskie UE, zobowiązana jest zapewnić, aby stosunek powierzchni trwałych użytków zielonych do powierzchni gruntów rolnych nie zmniejszył się o więcej niż **10%** w stosunku do wskaźnika referencyjnego, który został określony przez Polskę w 2005 roku i wynosi **16,97%**.

OCHRONA TRWAŁYCH UŻYTKÓW ZIELONYCH

zmiana sposobu użytkowania trwałych użytków zielonych wymaga zgody kierownika BP ARiMR, w przypadku gdy wskaźnik referencyjny określony przez Ministra Rolnictwa **zmaleje o więcej niż 5%**,

jeżeli wskaźnik referencyjny **zmaleje o więcej niż 8%**, rolnik posiadający grunty przekształcone z trwałych użytków zielonych jest obowiązany do ich ponownego przekształcenia w trwałe użytki zielone **do dnia 15 maja roku następnego**.

Ochrona środowiska – Dyrektywa Azotanowa

Dotyczy rolników, których działki położone są na obszarach szczególnie narażonych na zanieczyszczenia azotanami (OSN).

OCHRONA WÓD PRZED AZOTANAMI

PRAWO:

Dyrektywa Rady 91/676/ EWG Z 12 grudnia 1991 r. w sprawie ochrony wód przed zanieczyszczeniami powodowanymi przez azotany pochodzenia rolniczego – zwana **dyrektywą azotanową**;

OCHRONA WÓD PRZED AZOTANAMI

Dyrektywa azotanowa za cel stawia ochronę wód i zmniejszenie w nich zanieczyszczeń azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych.

2011-11-17

Cross compliance w rolnictwie

Stanisław Leń

OCHRONA WÓD PRZED AZOTANAMI

W Polsce przepisy Dyrektywy azotanowej wdrażane są poprzez:
Ustawa Prawo wodne z 18 lipca 2001 r. (Dz. U. 2005r Nr 239, poz. 2019);
Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 23 grudnia 2002 r.
w sprawie kryteriów wyznaczania wód wrażliwych
na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych
(Dz. U. 2002r Nr 241, poz. 2093) .

2011-11-17

Cross compliance w rolnictwie

Stanisław Leń

OCHRONA WÓD PRZED AZOTANAMI

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać programy działań mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych (Dz. U. 2003 r. Nr 4, poz. 44).

OCHRONA WÓD PRZED AZOTANAMI

Każde państwo członkowskie wyznacza na terytorium swojego kraju **obszary**, gdzie wody zostały **zanieczyszczone związkami azotu** ze źródeł rolniczych.
W naszym kraju wyznaczono **19** takich obszarów.

OCHRONA WÓD PRZED AZOTANAMI

Obecnie **powierzchnia** wyznaczonych **OSN** wynosi 4623,14 km², co **stanowi ok. 1,49 % powierzchni kraju**, o 0,5% mniej w stosunku do 2004

OCHRONA WÓD PRZED AZOTANAMI

Regionalne Zarządy Gospodarki Wodnej opracowały programy działań mające na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych.

OCHRONA WÓD PRZED AZOTANAMI

Na obszarach OSN określono **szczegółowe wymagania**

dotyczące:

- stosowania i przechowywania nawozów;
- dawek nawozowych;
- użytkowania gruntów;
- sporządzania planów nawozowych;
- prowadzenia dokumentacji.

2011-11-17

Cross compliance w rolnictwie

Stanisław Leń

OCHRONA WÓD PRZED AZOTANAMI

Nawozy naturalne w postaci stałej (obornik) należy przechowywać:

w pomieszczeniach inwentarskich o nieprzepuszczalnym podłożu na nieprzepuszczalnych płytach, zabezpieczonych przed przenikaniem wycieku do gruntu oraz posiadających instalacje odprowadzające wyciek do szczelnych zbiorników.

przy utrzymywaniu zwierząt na głębokiej ściółce nie wymaga się budowy płyt - jeżeli szczegółowe programy działań nie stanowią inaczej,

2011-11-17

Cross compliance w rolnictwie

Stanisław Leń

OCHRONA WÓD PRZED AZOTANAMI

WYMAGANIA W ZAKRESIE PROWADZENIA DOKUMENTACJI

2011-11-17

Cross compliance w rolnictwie

Stanisław Leń

OCHRONA WÓD PRZED AZOTANAMI

Prowadzący działalność rolniczą na obszarze szczególnie narażonym zobowiązani są do:

- posiadania bilansu azotu w gospodarstwie wykonanego w każdym roku obowiązywania Programu,
- posiadania corocznych planów nawożenia dla poszczególnych pól w gospodarstwie,
- prowadzenia rejestru wykonanych zabiegów agrotechnicznych oraz ilości i rodzajów zastosowanych nawozów.

OCHRONA WÓD PRZED AZOTANAMI

- posiadania umowy na zbyt lub zakup/przyjęcie nadwyżki nawozów naturalnych.

Bilans azotu oraz plan nawożenia należy opracować zgodnie z wymaganiami określonymi w rozporządzeniu Ministra Środowiska z 23.12.2002 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać programy działań mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych (Dz. U. z 2003 r. Nr 4 poz. 44). Dokumenty te należy przechowywać przez cały okres obowiązywania Programu.

OCHRONA WÓD PRZED AZOTANAMI

Dopuszcza się zastosowanie **170 kg azotu** w czystym składniku na **1 ha UR**, dlatego też produkcja zwierzęca w gospodarstwie musi być dostosowana do możliwości wykorzystania nawozów naturalnych.

2011-11-17

Cross compliance w rolnictwie

Stanisław Leń

OCHRONA WÓD PRZED AZOTANAMI

STOSOWANIE NAWOZÓW

2011-11-17

Cross compliance w rolnictwie

Stanisław Leń

OCHRONA WÓD PRZED AZOTANAMI

Zakazuje się stosowania nawozów:
na glebach **zalanych** wodą, **przykrytych śniegiem** lub **zamrzniętych** (zakaz nie dotyczy stosowania nawozów w stawach wykorzystywanych do chowu lub hodowli ryb);

2011-11-17

Cross compliance w rolnictwie

Stanisław Leń

OCHRONA WÓD PRZED AZOTANAMI

Zakazuje się stosowania nawozów:
naturalnych w postaci płynnej oraz azotowych na glebach **bez okrywy roślinnej**, położonych **na stokach** o nachyleniu większym niż **10%**;

2011-11-17

Cross compliance w rolnictwie

Stanisław Leń

OCHRONA WÓD PRZED AZOTANAMI

Zakazuje się stosowania nawozów:

naturalnych w postaci płynnej **podczas wegetacji** roślin przeznaczonych do bezpośredniego spożycia przez ludzi; **innych niż obornik na pastwiskach**, a szczególnie nawozów zawierających produkty uboczne pochodzenia zwierzęcego i dodatki do wzbogacania gleby (mączki mięsne i mięsno-kostne).

OCHRONA WÓD PRZED AZOTANAMI

Wymagania dotyczące stosowania nawozów:

nawozy naturalne oraz organiczne w postaci stałej oraz płynnej **nie mogą być stosowane** w okresie od początku **grudnia** do końca **lutego** (ograniczenie nie dotyczy upraw pod osłonami: w szklarniach, inspektach, namiotach foliowych);

OCHRONA WÓD PRZED AZOTANAMI

Wymagania dotyczące stosowania nawozów:

nawozy naturalne w postaci **stałej mogą być** stosowane podczas wegetacji roślin tylko na użytkach zielonych i na wieloletnich uprawach polowych;

2011-11-17

Cross compliance w rolnictwie

Stanisław Leń

OCHRONA WÓD PRZED AZOTANAMI

Wymagania dotyczące stosowania nawozów:

nawozy naturalne stosowane na gruntach ornych **powinny być przykryte lub wymieszane z glebą nie później niż następnego dnia po ich zastosowaniu**, z wyjątkiem nawozów stosowanych na użytkach zielonych;

2011-11-17

Cross compliance w rolnictwie

Stanisław Leń

OCHRONA WÓD PRZED AZOTANAMI

Wymagania dotyczące stosowania nawozów:

nawozy naturalne **mogą być** stosowane w odległości **co najmniej 20 m** od strefy ochronnej źródeł, ujęć wody, brzegu zbiorników oraz cieków wodnych, kąpielisk zlokalizowanych na wodach powierzchniowych oraz obszarów morskiego pasa nadbrzeżnego;

2011-11-17

Cross compliance w rolnictwie

Stanisław Leń

OCHRONA WÓD PRZED AZOTANAMI

Wymagania dotyczące stosowania nawozów:

nawozy należy stosować zgodnie z zasadami określonymi w szczegółowych programach działań ustanowionych dla poszczególnych obszarów szczególnie narażonych.

2011-11-17

Cross compliance w rolnictwie

Stanisław Leń

OCHRONA WÓD GRUNTOWYCH

**Ochrona środowiska – ochrona wód gruntowych
przed zanieczyszczeniem spowodowanym
przez niektóre substancje niebezpieczne**

OCHRONA WÓD GRUNTOWYCH

PRAWO:

Dyrektywa Rady 80/68 EWG z 1979 roku w sprawie ochrony wód gruntowych przed zanieczyszczeniami spowodowanymi przez niektóre substancje niebezpieczne.

Dotyczy wszystkich gospodarstw !!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!

OCHRONA WÓD GRUNTOWYCH

PRAWO:

Ustawa o odpadach z dnia 27.04.2001 (Dz. U. 2001r. Nr 62, poz. 628 z późn. zm.);

Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 4 sierpnia 2004 roku w sprawie szczegółowego sposobu postępowania z olejami odpadowymi (Dz. U 2004 r. Nr 192, poz. 1968);

OCHRONA WÓD GRUNTOWYCH

PRAWO:

Rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie warunków jakie należy spełniać przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego z dnia 24.07.2006r. (Dz. U. 2006r. Nr 137, poz. 984) .

OCHRONA WÓD GRUNTOWYCH

Celem Dyrektywy 80/68 jest zapobieganie bezpośrednim zrzutom substancji wymienionych w Wykazie I oraz ograniczenie zrzutów substancji wymienionych w Wykazie II.

OCHRONA WÓD GRUNTOWYCH

Wykaz II:

pierwiastki niemetaliczne oraz metale i ich związki: cynk, miedź, nikiel, chrom, ołów, selen, arsen, antymon, molibden, tytan, cyna, bar, beryl, bor, uran, wanad, kobalt, tal, tellur, srebro;
biocydy i ich pochodne nie występujące w wykazie I;
substancje mające szkodliwy wpływ na smak lub zapach wody gruntowej i związki odpowiedzialne za powstawanie tych substancji w takiej wodzie i czynienie jej niezdatną do spożycia przez ludzi;

OCHRONA WÓD GRUNTOWYCH

Wykaz II:

toksyczne lub trwałe związki organiczne krzemu oraz substancje, które mogą powodować tworzenie się takich związków w wodzie, z wyjątkiem tych, które są biologicznie nieszkodliwe lub które w wodzie szybko przekształcają się w substancje nieszkodliwe; związki nieorganiczne fosforu oraz fosfor w stanie wolnym; fluorki; amoniak i azotki.

OCHRONA WÓD GRUNTOWYCH

Substancje, które mogą stanowić zagrożenie dla czystości wód oraz zdrowia publicznego:

- środki ochrony roślin ;
- produkty naftowe (oleje napędowe i opałowe, benzyna, oleje przekładniowe, hydrauliczne, smary, płyn hamulcowy).

ŚRODKI OCHRONY ROŚLIN

Środki ochrony roślin i opakowania po wykorzystanych środkach powinny być przechowywane w wydrebnionych miejscach zgodnie z etykietą - *instrukcją stosowania środka ochrony roślin*.

ŚRODKI OCHRONY ROŚLIN

Sposób postępowania z środkami ochrony roślin w zakresie ich magazynowania **oraz postępowania z pustymi opakowaniami** po tych środkach:
środki ochrony roślin przechowujemy wyłącznie w oryginalnych opakowaniach,
nie wielkie ilości oraz niewykorzystane środki ochrony roślin składujemy w wydzielonych miejscach, np. w zamkniętych szafach lub skrzyniach oznakowanych napisem „**ŚRODKI OCHRONY ROŚLIN**”. Szafy lub skrzynie powinny mieć odpowiednio zabezpieczone dno, które chroni przed wydostawaniem się rozlanych środków do podłoża,

ŚRODKI OCHRONY ROŚLIN

opróżnione opakowania gromadzimy w worku foliowym lub plastikowym pojemniku i przechowujemy w miejscu niedostępnym dla osób nieuprawnionych oraz z daleka od żywności i pasz,
opróżnione opakowania należy dostarczyć do punktu sprzedaży środków ochrony roślin, w którym środek był zakupiony jeśli wynika to z etykiety-instrukcji stosowania środka ochrony roślin na opakowaniu.

2011-11-17

Cross compliance w rolnictwie

Stanisław Leń

OCHRONA WÓD GRUNTOWYCH

OLEJE ODPADOWE

2011-11-17

Cross compliance w rolnictwie

Stanisław Leń

OLEJE ODPADOWE

Oleje odpadowe – do tej grupy zalicza się wszelkie oleje smarowe lub przemysłowe, które nie nadają się już do stosowania, zwłaszcza oleje z silników spalinowych i oleje przekładniowe, a także oleje smarowe, do turbin czy oleje hydrauliczne.

OLEJE ODPADOWE

Postępowanie z odpadami w postaci olejów odpadowych:
posiadacz odpadów w postaci olejów odpadowych, powstałych w wyniku prowadzonej przez niego działalności rolniczej, jeżeli nie jest w stanie we własnym zakresie wykonać regeneracji lub odzysku, powinien przekazać te odpady podmiotowi, gwarantującemu zgodne z prawem ich zagospodarowanie

OLEJE ODPADOWE

Postępowanie z odpadami w postaci olejów odpadowych:

zużyte oleje należy przechowywać w gospodarstwie do czasu przekazania upoważnionemu podmiotowi w sposób bezpieczny dla środowiska;

zakazuje się mieszania olejów odpadowych z innymi odpadami niebezpiecznymi;

2011-11-17

Cross compliance w rolnictwie

Stanisław Leń

OLEJE ODPADOWE

Warunki zbierania i przechowywania olejów odpadowych w gospodarstwie:

na pojemnikach umieszcza się w miejscu widocznym napis: „OLEJ ODPADOWY”

pojemniki do zbierania olejów odpadowych mogą być stosowane w rotacji pomiędzy wytwórcą odpadu, a ich kolejnym posiadaczem, miejscem odzysku albo unieszkodliwiania,

2011-11-17

Cross compliance w rolnictwie

Stanisław Leń

OLEJE ODPADOWE

Warunki zbierania i przechowywania olejów odpadowych w gospodarstwie:

oleje odpadowe magazynuje się w miejscach utwardzonych, zabezpieczonych przed zanieczyszczeniami gruntu i opadami atmosferycznymi, wyposażonych w urządzenia lub środki do zbierania wycieków tych odpadów,

w miejscach magazynowania olejów odpadowych dostęp do nich, w celu opróżnienia lub wymiany pojemnika, jest ograniczony do właścicieli pojemników lub przedsiębiorców zajmujących się gospodarowaniem tymi olejami odpadowymi

2011-11-17

Cross compliance w rolnictwie

Stanisław Leń

OCHRONA WÓD GRUNTOWYCH

OLEJ NAPĘDOWY
OLEJ OPAŁOWY
BENZyna

2011-11-17

Cross compliance w rolnictwie

Stanisław Leń

OLEJ NAPĘDOWY, OLEJ OPAŁOWY, BENZYNA

Niebezpieczne dla środowiska są również powszechnie używane w gospodarstwie **środki ropopochodne** w tym:

- olej napędowy;
- olej opałowy;
- benzyna.

OLEJ NAPĘDOWY, OLEJ OPAŁOWY, BENZYNA

Sposób przechowywania:

w zbiornikach zagłębionych w ziemi i zabezpieczonych przed przenikaniem do gruntu;
w pojemnikach umieszczonych w miejscu zadaszonym,
na utwardzonym, nieprzepuszczalnym podłożu, oznakowanych
napisem:
„OLEJ NAPĘDOWY ” lub „OLEJ OPAŁOWY”.

OLEJ NAPĘDOWY, OLEJ OPAŁOWY, BENZYNA

Miejsca magazynowania powinny być wyposażone w pompę do przepompowywania olejów do specjalnych pojemników przystosowanych i przeznaczonych wyłącznie do napełniania zbiorników ciągników i innych urządzeń oraz środków do zbierania rozlanych olejów tj. suche trociny, torf, piasek.

